

Ainekood IFI7026	IT-arendamisega seotud juriidilised probleemid		
Maht: 4.0 EAP	Kontakttundide maht: 20	Õppesemester: S	Arvestus
Eesmärk:	Anda ülevaade Eesti Vabariigis kehtivatest IT-arendamisega seonduvatest õigusaktidest. Kujundada oskus hinnata IT-arendamisega seonduvaid õiguslikke riske. Autori subjektiivsete õiguste ja õiguskaitsevahendite tundmine. Andmesubjektide õiguste arvestamine infosüsteemide loomisel.		
Aine lühikirjeldus: (sh iseseisva töö sisu kirjeldus vastavuses iseseisva töö mahule)	Õiguse allikad. Seadused ja seaduse alusel antud õigusaktid. Tsiviilõiguslikud õiguskaitsevahendid. Karistamine kuritegude ja väärtegude eest. Autoriõigus ja teised intellektuaalse omandi kaitse vormid. Autoriõigusega kaitstavad teosed. Autori isiklikud ja varalised õigused. Arvutiprogrammide kaitse. Autorilepingud. Lepingute sõlmimise üldpõhimõtted. Autoriõiguste ülemineku tehingulised alused. Litsentsid. Võlaõigusseadus ja autorilepingud. Andmebaaside kaitse. Isikuandmete kaitse. IT-süsteod. Iseseisev töö seisneb kohustusliku kirjanduse läbitöötamises ja magistrandi poolt valitud või õppejõu poolt soovitatud IT-arendamisega seotud õigusliku probleemi iseseisvas analüüsis.		
Õpiväljundid:	oskab ära tunda ja hinnata IT-arendamisega seotud õiguslikke riske; oskab hinnata vajadust kasutada täiendavat õigusabi; oskab arvestada autori õiguste ja andmesubjekti õigustega.		
Hindamismeetodid:	Arvestus (arvestatud / mittearvestatud). Arvestusele pääsemise eelduseks on iseseisva töö esitamine (IT-arendamisega seotud õigusliku probleemi iseseisev analüüs).		
Õppejõud:	Eero Johannes, jurist, <i>baccalaureus artium</i> õigusteaduses, Tartu Ülikool (1997)*		
Inglisekeelne nimetus:	Legal issues related to IT-development		
Eeldusaine:	Ei ole		
Kohustuslik kirjandus:	Digitaallkirja seadus, karistusseadustik, avaliku teabe seadus, autoriõiguse seadus, isikuandmete kaitse seadus, infoühiskonna teenuse seadus, võlaõigusseadus, (§§ 1 – 29, 35 – 45, 52 – 62*1, 100 – 118, 127 – 140, 361 -367, 1043 – 1067), tsiviilseadustiku üldosa seadus.		

Asenduskirjandus: (üliõpilase poolt läbi töötatava kirjanduse loetelu, mis katab ainekursuse loengulist osa)	Eneken Tikk, Jaan Oruaas, Liivia Mahlapuu, Tõnu Runnel. IT-lepingute käsiraamat / Eesti Infotehnoloogia Selts ; - Tallinn : Äripäeva Kirjastus, 2005. - Lahtised lehed. Pisuke, Heiki. Autor ja ülikool : autoriõiguse alused - Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 2004. Tikk, Eneken. Süvalinkimise lubatavusest Eesti õiguskorras. Arvutimaailm (2005) nr. 7. Tikk, Eneken. Paljud veebilehed on seadustega pahuksis. Arvutimaailm (2004) nr. 9. Tikk, Eneken. Autorite õiguste kaitsest seoses Internetiga // Arvutimaailm (2002) nr. 9, lk. 17-19 ; nr. 10, lk. 13-14. Tikk, Eneken. Lepingutest IT valdkonnas // Arvutimaailm (2002) nr. 8, lk. 22-24. Tikk, Eneken. E-õppematerjalide autorite õiguskaitse - romantikast üksi ei piisa. A&A : [infotehnoloogia ajakiri] (2006) nr. 3/4. Tikk, Eneken ; Nõmper, Ants. Informatsioon ja õigus / RoschierRaidla. Tallinn : Juura, 2007.
Õppetöös osalemise ja eksamile/arvestusele pääsemise nõuded	Arvestusele pääsemise nõuded: arvestusele pääsemiseks peab olema esitatud iseseisva töö tulemus: kirjalik (või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis) IT-arendamisega seotud juriidilise probleemi analüüs. Soovitavalt valib kursusel osaleja analüüsitava probleemi ise.
Iseseisva töö nõuded	Iseseisev tutvumine kursusel viidatavate õigusaktidega (www.riigiteataja.ee). Iseseisev IT-arendamisega seotud õigusliku probleemi analüüs. Kursusel osaleja püstitab IT-arendamisega seotud õigusliku probleemi või valib õppejõu poolt eelnevalt antud näidisprobleemi. Analüüsi käigus selgitab kursusel osaleja välja, kuidas analüüsitava küsimus on Eesti õigusaktidega reguleeritud; kas kohaldamisele kuuluv norm on piisavalt selge ja õiglane. Analüüsi tulemusena toob kursusel osaleja välja probleemi lahenduse või mitu erinevat lahendusvõimalust.
Eksami hindamiskriteeriumid või arvestuse sooritamiseks vajalik miinimumtase	Hindamiskriteeriumid, millest hindamisel lähtutakse: Arvestuse eelduseks oleva iseseisva tööga selgitatakse välja, kas kursusel osaleja oskab omandatud teadmisi praktilise iseloomuga küsimuse lahendamisel leidlikult kasutada. Arvestusetööga selgitatakse välja, kas kursusel osaleja valdab aine põhimõisteid, olulisemaid põhiprintsiipe ja on võimeline lahendama lühikesi kaasuseid. Arvestuse sooritamiseks vajalik miinimumtase seisneb oskuses - välja selgitada kohaldamisele kuuluv õigusnorm;

	- ära tunda olulised asjaolud (faktid), millest normi kohaldamine sõltub; - näha ette, milline on normi rakendamise tulemus; - näha ette, milline on mitme normi rakendamise tulemus nende koostoimes.
Informatsioon kursuse sisu kohta, kursuse jaotumine teemade kaupa sh kontakttundide ajad	Iseseisva töö esitamise tähtaeg: 22.11.2010 Läbitavad teemad loengute kaupa: 1) 05.09 Sissejuhatus. IT-arendamisega seotud juriidilised riskid. Sissejuhatus Eesti õigussüsteemi. Eraõigus ja avalik õigus. Õiguse allikad. Eraõiguslikud ja avalik-õiguslikud õiguskaitsevahendid. Vastutus. 2) 03.10 Autoriõigus. Autoriõigus ja teised intellektuaalse omandi vormid. Autoriõiguse üldpõhimõtted. Autoriõigusega kaitstav teos. IT-lahendused kui autoriõigusega kaitstavad teosed. Autori isiklikud ja varalised õigused. Vabakasutus. Andmebaaside õiguskaitse. Tööandja autoriõigused. 3) 17.10 Lepingud. Lepingute sõlmimise üldpõhimõtted. Autorilepingud. Litsentsilepingud. Litsentside liigid. Tüüptingimused. <i>Disclaimer</i>'id. Lepingu vorm. Käsunditüüpi leping ja töövõtu-tüüpi leping. Lepingu täitmise tagatised. 4) 30.10 Isikuandmete kaitse. Isikuandmete liigitus. Andmesubjekt. Andmete töötaja. Isikuandmete töötlemise põhimõtted. Andmesubjekti nõusolek. Andmesubjekti õigused. Millal ei ole andmesubjekti nõusolekut vaja? Nõusoleku tagasivõtmine. Isikuandmete kaitse tähtaeg. 5) 13.11 E-äri. Lepingute sõlmimine arvutivõrgu vahendusel. Digitaalallkiri. Infoühiskonna teenused. E-raha. Arvutikuriteod. Õiguserikkumise eest ette nähtud sanktsioonid.

Õppeainet kureeriv üksus:	Informaatika instituut
Kursuseprogrammi koostaja	Eero Johannes
Allkiri:	E. Johannes
Kuupäev:	01.09.2010

Kursuseprogramm registreeritud akadeemilises üksuses

Kuupäev	02.09.2010
Õppeassistendi nimi	Jaanika Meigas
Allkiri	